

N:o 65.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge; gifven Stockholms slott den 6 mars 1899.

Under åberopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga närlagda förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

Under Hans Maj:ts,

Min Allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF.

Hans Wachtmeister.

Förslag

till

Förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge.

§ 1.

Alla i Norge inhemska fartyg och båtar, öppna eller däckade och af hvad slag och dräktighet som helst, skola, ehvad de der äro bygda eller naturaliserade, äfven i Sverige behandlas såsom inhemska och åtnjuta alla dermed förenade rättigheter samt må således, utan afseende derå om de ankomma eller afgå från eller till in- eller utländsk ort eller om de äro barlastade eller lastade med in- eller utländska varor, icke åläggas andra eller högre afgifter till kronan, städer eller särskilda inrättningar, än af inhemska fartyg och båtar skola utgöras.

Norska fartyg och båtar må ock inom svenskt område idka fraktfart med samma rätt och under enahanda vilkor, som för inhemska fartyg och båtar äro bestämda.

För tillgodonjutande af dessa och öfriga för varuskeppningen medgifna förmåner skola norska fartyg vara försedda med sådana handlingar, som till bestyrkande af deras nationalitet äro i Norge föreskrifna.

Hvad sålunda är stadgadt skall gälla, så länge i Norge finnas motsvarande bestämmelser; ankommande förty på Konungen att, derest inskränkning sker i de förmåner, som för närvarande tillkomma den svenska sjöfarten i Norge, förordna, att tillämpningen af bestämmelserna i denna § skall helt eller delvis inställas.

§ 2.

Mom. 1. Vid resa landvägen från Norge till Sverige vare det, med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade så väl stämpelafgift som tull, samt bränvin och sprit jemte dermed beredda drycker äfvensom vin, för hvilka senare varor tull skall erläggas, medgifvet att af till införsel tillåtna, tull underkastade naturalster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier, nemligen:

bröd 10 kg.,
fläsk 10 kg.,
garn, alla slag, tillsammans 5 kg.,
kaffe och kaffesurrogat tillsammans 5 kg.,
malt 10 kg.,
risgryn 5 kg.,
socker 5 kg.,
spanmål, omalen, 40 kg.,
» malen, 25 kg.,
tobak 1 kg.,
väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett sammanlagdt värde af 25 kronor,
öl 5 liter samt

andra varor till ett sammanräknadt värde af 20 kronor;
dock att för det fall, att resan sker öfver den del af gränsen, som är belägen mellan Djeknelidens tullstation i Vermland och Ljusnebacken i Herjeådalen eller öfver gränsen mot Frostvikens socken i Jemtland och norr om denna belägna orter, ofvan stadgade myckenheter i fråga om nedannämnda varor sålunda ökas, att det skall vara den resande tillåtet att af dem tullfritt medföra följande partier, nemligen:

bröd 20 kg.,
malt 40 kg.,
socker 10 kg.,
spanmål, omalen, 150 kg.,
» malen, 100 kg.,
väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett värde af 40 kronor,
öl 10 liter,

andra varor, rörande hvilka icke här ofvan i detta mom. särskildt stadgats, till ett sammanräknadt värde af 30 kronor.

För vara, som af resande medföres i större myckenhet, än ofvan stadgats, skall tull, enligt hvad eljest gäller, erläggas för hela den af varan införda quantiteten.

Tullfrihet, hvarom i detta mom. sägs, gäller icke för varor, som i handelsafsigt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlemnas såsom ersättning för verkställt arbete, ej heller för varor, som af handlande eller för handlandes räkning införas, så vidt de äro af de slag, med hvilka han idkar handel.

Resande vare, om tulltjensteman eller tullbetjent sådant fordrar, skyldig att, jemte uppgift om yrke och hemvist, aflemna en under edlig

förpligtelse afgifven skriftlig försäkran, att de varor, han medför, icke införas i handelsafsigt, på sätt ofvan förmåles. Införas varorna icke för resandes egen räkning, skall sådan försäkran afgifvas af den, för hvilkens räkning de införas. Underlåter någon afemna dylik försäkran, skola varorna i vanlig ordning tullbehandlas.

Mom. 2. Om i gränstrakterna någon eger eller brukar egendom på båda sidor om gränsen, må utsäde, kreatur och redskap, som erfordras för egendomens skötsel, tullfritt föras öfver gränsen till Sverige.

Mom. 3. Varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Sverige till Norge för att förädlas genom blekning, färgning, garfning, malning, spinning, väfning eller annan dylik bearbetning eller för reparation och som efter sådan förädling eller reparation återinföras, skola vid återinförseln vara fria från tullumgälder.

Likaså skola varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Norge till Sverige för att här undergå sådan förädling eller reparation, om hvilken nyss blifvit sagdt, och derefter till Norge återutföras, vid införseln till Sverige vara fria från tullumgälder.

Mom. 4. Dragare och fordon, som uppenbarligen användas endast för transport af gods eller personer från Norge till Sverige, äro ej underkastade tullafgifter.

Mom. 5. Till förekommande af missbruk utaf de i mom. 2, 3 och 4 gjorda medgifvanden eger generaltullstyrelsen eller i särskildt fall tullmyndighet vid gränsen att meddela de närmare kontrollföreskrifter, som kunna anses erforderliga.

§ 3.

Varor, som öster om Saltbacken å svenska och Sponviks skansar å norska sidan öfver Svinesund eller Idefjorden föras från Norge till Sverige i färja, pråm eller båt under fyra tons dräktighet eller om vintern öfver isen, skola, med hänsigt till tullväsendet, anses såsom vore de landvägen införda, så vida de icke antingen sjövägen transporterats till norska sidan af nämnda färjställe eller fjord och derifrån sedan öfverförts till svenska sidan eller ock blifvit till denna senare öfverförda för att deifrån omedelbart sändas sjövägen vidare.

Denna förordning skall träda i kraft den 16 nästkommande maj.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kongl.
Höghet Kronprinsen Regenten i statsrådet å Stockholms
slott den 6 mars 1899.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHIELM,
 WIKBLAD,
 friherre RAPPE,
 ANERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 grefve WACHTMEISTER,
 CLAËSON,
 DYRSSEN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet grefve Wachtmeister
anförde:

Med anledning deraf att nådiga förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 30 maj 1890 efter skedd uppsägning komme att upphöra att gälla med den 12 juli 1897 föreslog Kongl. Maj:t genom nådig proposition den 23 april sistnämnda år Riksdagen att antaga en författning, genom hvilken sjöfarten och gränstrafiken mellan de båda länderna komme att regleras för tiden efter utgången af mellanrikslagens giltighetstid. Då min företrädare i embetet sistberörda dag anmälde detta ärende inför Kongl.

Maj:t, erinrade han, att förhandlingar varit inledda med norska regeringen om upprättande af förslag till en författning af samma ömsesidigt förbindande kraft som mellanrikslagen, enligt hvilken författning de båda länderna skulle tillerkänna hvarandra behandling såsom den mest gynnade nation i fråga om handel och sjöfart äfvensom erforderliga lättnader beredas gränstrafiken, men att dessa förhandlingar då icke ännu ledt till resultat af anledning, att fråga i Norge blifvit väckt om införande af differentialtullsystemet och att, då denna fråga ej ännu hunnit genomgå förberedande behandling, det ansetts mindre lämpligt att för det dåvarande binda sin handlingsfrihet genom ett aftal med Sverige om behandling som den mest gynnade nation. Den omständighet att en ömsesidigt förpligtande öfverenskommelse i ämnet sålunda icke kunnat komma till stånd syntes dock departementschefen icke innebära giltig anledning att icke medgifva Norge behandling som den mest gynnade nation. När mellanrikslagen gått till ända, skulle, med då gällande bestämmelser, Sverige fortfarande komma att i Norge åtnjuta behandling som den mest gynnade nation, men Norges sjöfart deremot att enligt utredning, som af departementschefen lemnats, vidkännas en högst väsentlig inskränkning i sina dittillsvarande förmåner. Anledning att försätta den norska sjöfarten på Sverige i en sådan undantagsställning, vida ofördelaktigare än den, som åtnjöttes af andra länders sjöfart här i riket, syntes icke förefinnas, och departementschefen hade derföre trott, att, oaktadt öfverenskommelse om ömsesidig behandling som den mest gynnade nation icke kunnat komma till stånd, förhållandet genom en af Norges samtycke oberoende lag borde ordnas sålunda, att sådan behandling komme Norges handel och sjöfart här i riket till godo. Tydligt vore emellertid, att en dylik lag icke borde ega gällande kraft längre, än motsvarande förmån tillkomme svensk handel och sjöfart i Norge. Då likväl lagens giltighet svårligen kunde till sitt fortbestånd göras beroende af inträffandet eller uteblifvandet af en norsk lagstiftningsåtgärd, syntes vilkoret af reciprocitet ej böra i sjelfva lagen upptagas. Lämpligare syntes vara, att lagen antoges att gälla till och med någon dag vid slutet af 1897 års riksdag, exempelvis den 15 maj eller den tidigare dag, då nytt beslut blifvit af Riksdagen fattadt. Dermed vunnes ock möjlighet att få denna lag, som ju till följd af sin beskaffenhet borde vara gemensam, bragt till stånd såsom sådan, om de i Norge pågående utredningar då hunnit föras till slut.

Sedan ofvan omförmälda nådiga proposition blifvit af Riksdagen bifallen, utfärdades den 28 maj 1897 nådig förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och

Norge, hvilken förordning skulle träda i kraft den 13 påföljande juli och, der icke annorlunda stadgades, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1898.

I fråga om reglerandet af bestämmelserna rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge för tiden efter den 15 maj sistnämnda år, då omförmälda författnings giltighetstid ginge till ända, egde förhandlingar rum med norska regeringen, hvilka likväl icke ledde dertill, att aftal kunde med Norge träffas om ömsesidig behandling som den mest gynnade nation. Med anledning häraf utfärdades den 13 berörda maj en med 1897 års författning i väsentliga delar lika lydande förordning i ämnet, hvilken förordning skall, der icke annorlunda stadgas, lända till efterrättelse till och med den 15 maj innevarande år.

Med erinran att under de förhandlingar, som vintern 1897—1898 egt rum rörande förevarande fråga, från norska regeringens sida icke, innan frågan på grund af den långt framskridna tiden måst föreläggas den svenska Riksdagen, erhållits något slutligt och fullt definitivt meddelande, huruvida de hinder, som dittills från norsk sida ansetts lägga hinder i vägen för afslutande mellan de båda länderna af en ömsesidigt bindande öfverenskommelse om behandling som den mest gynnade nation, fortfarande ansåges förefinnas, aflät jag den 4 juli 1898 till norske herr statsministern Blehr en skrifvelse, deruti jag med hänsyn dertill att det icke kunde anses annat än önskvärdt, att de bestämmelser, som för det dåvarande provisoriskt reglerade handels- och sjöfartsförhållandena mellan Sverige och Norge, finge aflösas af en ordning, som icke hvarje år behöfde göras till föremål för ny behandling, anhöll, att herr statsministern ville meddela mig, huruvida norska regeringen dåmera ansåge handels- och sjöfartsförbindelserna mellan Sverige och Norge lämpligen böra normeras genom en öfverenskommelse om ömsesidigt behandling som den mest gynnade nation.

Till svar härå anförde herr statsministern Blehr i skrifvelse den 8 december 1898, att han från chefen för det norska finants- och tolddepartementet mottagit en skrifvelse, deri herr statsministern anmodats meddela mig, att, då så kort tid förflutit efter mellanrikslagens upphörande och förändringen i det norska tullsystemet, att behöflig erfarenhet angående de nya förhållandena ännu icke vunnits, en förhandling af nämnda art icke för närvarande med fördel kunde upptagas.

Önskligt hade visserligen varit, att öfverenskommelse kunnat med Norge träffas om upprättandet af en författning med ömsesidigt förbindande kraft, hvarigenom de båda länderna i fråga om handel och sjö-

fart tillerkänt hvarandra behandling såsom den mest gynnade nation. Då emellertid öfverenskommelse i sådant afseende ej heller nu kunnat komma till stånd, lära hithörande förhållanden fortfarande böra ordnas genom en af Norges samtycke oberoende lag och för sådant ändamål förlängd giltighet beredas åt de bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, hvilka, jemlikt de i hufvudsak lika lydande förordningarna af den 28 maj 1897 och den 13 maj 1898, gäلت under tiden efter mellanrikslagens upphörande, men enligt slutmeningen i sistnämnda författning skola upphöra att gälla med den 15 nästkommande maj. Genom berörda båda författningar hafva bestämmelser i ämnet meddelats allenast för ett år i sänder. Någon anledning att till viss tid begränsa giltigheten af en blifvande ny författning i ämnet lärer, med afseende på hvad från norska regeringens sida blifvit anfördt, nu icke förefinnas.

Hvad angår de i §§ 2 och 3 af förordningen den 13 maj 1898 meddelade bestämmelser, äro desamma afsedda att bereda gränsbefolkningen på svenska sidan den lättnad i samfärdseln, som med bevarande af nödig kontroll i tullhänseende ansetts förenlig, och fortbeståndet af sagda bestämmelser behöfver derföre icke göras beroende deraf, att motsvarande bestämmelser gälla på norska sidan. Annat är deremot förhållandet med bestämmelserna i § 1 af samma förordning. I sakens natur ligger, att, på sätt äfven tillföre framhållits, de förmåner, som i sagda § medgifvas den norska sjöfarten i Sverige, icke böra ega bestånd längre, än motsvarande förmåner tillkomma den svenska sjöfarten i Norge. I de åren 1897 och 1898 utfärdade förordningar, hvilkas giltighetstid var begränsad till år, ansågs med afseende på den korta tid, hvardera författningen var afsedd att gälla, ej behöfligt att i sjelfva lagarna intaga vilkoret om reciprocitet. Då nu afsedt vore, att de bestämmelser, som komme att meddelas, skulle gälla för obestämd tid, synes rigtigast vara, att till § 1 göres ett tillägg af innehåll, att bestämmelserna i sagda § skola gälla, så länge i Norge finnas motsvarande bestämmelser, och att det förty skall ankomma på Konungen att, derest inskränkning sker i de förmåner, som för närvarande tillkomma den svenska sjöfarten i Norge, förordna, att tillämpningen af bestämmelserna i förevarande § skall helt eller delvis inställas.

I öfrigt saknar jag anledning att föreslå någon förändring i de uti förordningen af den 13 maj 1898 innefattade bestämmelser i ämnet.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, affattadt i öfverensstämmelse med

nådiga förordningen den 13 maj 1898 med det af departementschefen angifna tillägg till § 1, hemställde departementschefen, att Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga berörda, detta protokoll under litt. — bilagda författningsförslag.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, deruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen Regenten bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Hugo Malm.